

О.П. ГРИЩЕНКО
Інститут політології та права
Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова

ПОКАРАННЯ ЗА ФАЛЬСИФІКАЦІЮ ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАННЯ

Злочин та покарання самі по собі є різними правовими явищами і їх взаємодія проявляється в тому, що покарання є наслідком злочину.

Злочин — це суспільно небезпечне протиправне винне діяння (дія або бездіяльність), що містить ознаки складу злочину, передбаченого Кримінальним кодексом України (далі — КК України).

Словничок юридичних термінів визначає покарання як «міру державного примусу, що застосовується тільки судовими органами до осіб, які скоїли злочин. Виражається у позбавленні певних, належних цій особі благ. Головною функцією покарання є виховання винних, недопущення ними та іншими особами протизаконних вчинків у майбутньому» [1, с. 64-65].

Однією з цілей покарання є гарантія законності, яка при застосуванні покарання повинна бути дотримана. Отже, принцип законності важливий для того, щоб правильно визначити розмір і вид покарання, і він може бути реалізований за умови правильної кваліфікації злочину та призначення покарання у відповідності до обставин справи.

За фальсифікацію засобів вимірювання законодавець встановив альтернативну санкцію:

— покарання за ч. 1 ст. 226 КК України (передбачає чотири види покарань) — штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк до двохсот годин, або виправні роботи на строк до двох років, або арешт на строк до трьох місяців;

— за ч. 2 ст. 226 КК України (передбачає два види покарань) — штраф від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеження волі на строк до трьох років [2, с. 131].

У ході аналізу кримінального законодавства України можемо виділити основні проблеми, які безпосередньо впливають на притягнення винних осіб до відповідальності за фальсифікацію засобів вимірювання, серед яких: 1) недостатній контроль з боку органів, що займаються захистом засобів вимірю-

вання і покаранням за фальсифікацію засобів вимірювання, оскільки цей злочин є економічним, а факт його скоєння важко довести. Слід відмітити, що при фальсифікації засобів вимірювання зазвичай застосовують витончені способи обману. Наприклад: при виготовленні або переробці приладів та інструментів у них вносяться такі зміни, що надалі вони показують завищену вагу, довжину, об'єм товару, що відпускається або виконаної роботи, при реальній меншій кількості цих даних [3, с. 159]; 2) важко встановити та оцінити кожен окремий випадок завдання цим злочинним діянням збитків суспільству; 3) недостатня обізнаність громадян стосовно своїх прав та обов'язків як покупців, споживачів тощо.

Вважаємо, що для подолання і профілактики цих проблем потрібно реалізувати цілу низку вимог, зокрема, створити жорстку систему законодавчих актів згідно міжнародних стандартів боротьби з такими злочинами як фальсифікація засобів вимірювання; розробити більш дієву юридичну процедуру, яка б дозволила встановлювати факт скоєння фальсифікації засобів вимірювання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Словничок юридичних термінів: Навч. посіб. / Марчук Віталій Петрович. — К.: МАУП, 2003. — 128 с.
2. Уголовный кодекс Украины [Текст]: по состоянию на 15 апреля 2009 г. — Х.: ООО «Одиссей», 2009. — 272 с.
3. Стрельцов Є.Л. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст]: підручник / Є.Л. Стрельцов. — Х.: ООО «Одисей», 2009. — 496 с.